

नागरिकांची सनद

प्रस्तावना

१. बूहन्मुबई महानगरपालिका क्षेत्रातील ४० लाख झोपडपट्टीवसिवासाचा विनामुल्य २२५ चौ.फुटाचे पक्की घरे देण्याचे घोरण शासनाने घोषित केले आहे. सदर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना राबविण्यासाठी राज्य शासनाने महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारण, निर्मुलन आणि पुनर्विकास) अधिनियम १९७१ मध्ये सुधारणा केलेली आहे. सदर सुधारण अधिनियमातील क्लम ३अ(१) व (२) अन्वये राज्य शासनाने अधिसूचना क्र. झोपुयो-१०९५/प्र.क्र. ३७/गृ.नि.सेल दि. १६.१२.१९९५ अन्वये बूहन्मुबई साठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाची स्थापना केली आहे. हा अधिनियमातील क्लम ३अ(३) अन्वये या अधिकाऱाचा वापर करून या प्राधिकरणाला अधिकार व कर्तव्य नेमून देण्यात आली आहेत. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण हे स्वायत्त संस्था असून सदर संस्थेत निगम निवडणुकीने प्राप्त आहे. सदर प्राधिकरणाच्या कार्यालयीन कामासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी/झोपुप्रा यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली ९ विभागाची निर्मिती करण्यात आलेली आहे.

२. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या कार्यालयीन कामकाज विभागाची रचना

अनु. क्र.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी/झोपुप्रा यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील विभाग
१.	प्रशासन विभाग
२.	वित्त विभाग
३.	अभियांत्रिकी विभाग
४.	नगररचना विभाग
५.	उप. जिल्हाधिकारी विभाग
६.	विधीमल्ला विभाग
७.	सहकार विभाग
८.	साहित्य व तंत्रज्ञान विभाग
९.	समाजविकास, जनसंपर्क व प्रसिध्दी विभाग

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचा-यांच्या बदल्याचे विनियम आणि शासकीय कर्मचा-यांचा पाडताना होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील क्लम ८ मधील तरतुदीनुसार झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाची नागरिकांची सनद प्रसिध्द क्रीत आहे. या प्राधिकरणाला सहाय्य असणा-या सेवा तत्परतेने, सौजन्यपूर्वक व सन्मानपूर्वक नागरिकांना उपयुक्त व काम देण्यासाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण कार्यरत रावील.

३. कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या कार्यालयामार्फत पुरविण्यात येणा-या सेवांच्या कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक परिशिष्ट-१ येथे सादर करण्यात आलेले आहे. महाराष्ट्र शासकीय प्रशासनाच्या वेळापत्रकाच्या बदलांचे दिनिियमन व शासकीय कार्य पार पाडण्यास होणा-या विलंबास लागू असलेल्या अधिनियम, २००५ मधील प्रकरण क्र. ३ च्या कलम ११ मध्ये नमुद केलेल्या न्याय प्रविष्टी, लोकलक्षायुक्त किंवा उपलोकलक्षायुक्त आणि अन्य घटनात्मक संस्था, आयोग, न्यायिकत न्याय, केंद्र किंवा अन्य राज्य शासनाच्या संबंधातील प्रकरणे, विधि विधानांशी संबंधित बाबी प्राधिकरणाच्या बैठकीत सादर होणा-या मुख्य घोरणात्मक बाबी इत्यादीना कार्यपुर्तीच्या वेळापत्रकातील स्तंभ क्र. ३ येथील वेळापत्रकातुन सुट राहिल.

४. कार्यालयीन परिपत्रके

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाशी संबंधित कायदे, नियम तथा महत्वाचे शासन निर्णय इत्यादी राज्य शासनाच्या (गृहनिर्माण विभागाच्या) www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. या प्राधिकरणाच्या कार्यालयाकडुन झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्पांच्या व कार्यालयीन कामांच्या संदर्भातील वेळोवेळी निर्गमित होणारी परिपत्रके www.sra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. तसेच नागरिकांच्या सोयीसाठी ०२०००/ - या नाममात्र किंमतीत प्राधिकरणाची मार्गदर्शिक पुस्तिक उपलब्ध आहे.

५. (अ) गा-हाणी, तक्ररी यांचे निराकरण

कार्यपुर्तीस होणारा विलंब व अन्य काही गा-हाणी, तक्ररी असल्यास त्या संबंधी परिच्छेद ३ मध्ये नमुद केलेल्या अधिका-यांचे तक्रर नोंदविण्यात येईल व तक्रर प्राप्त झाल्यापासुन ७ दिवसात त्याची पुर्तता करण्याची जबाबदारी संबंधित अधिका-याची राहिल. तक्ररही नागरिकांचे समाधान न झाल्यास सचिव/झोपुप्रा अथवा मुख्य कार्यकारी अधिकारी/झोपुप्रा यांच्याकडे नागरिकांना याबाबत तक्रर करता येईल. सदरची गा-हाणी, तक्ररी पत्राने अथवा समक्ष भेटीत मांडता येतील.

(व) नागरिकांच्या सनदेचा आढावा/सिंहावलोकन

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या नागरिकांच्या सनदेच्या उपयुक्ततेबाबतचा तथा परिणामकारकतेचा आढावा प्राधिकरणाच्या वार्षिक बैठकीत घेण्यात येईल. व त्यात आवश्यकतेनुसार बदल करण्यात येतील.

(क) जनसामान्याकडून सुचना

ही नागरिकांची सनद सर्वसामान्य नागरिकांच्या छाननीसाठी नेहमीच खुली असेल व सन्मानीय नागरिकांच्या बहुमुल्य सुचनांचा गाभीर्यपूर्वक विचार करून त्यात वेळोवेळी सुधारणा घडवून आणता येतील. झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या अधिनस्त येणा-या सेवा उपभोगणा-या नागरिकांना आपले हक्क मांडण्यासाठी ही सनद नेहमीच सहकार्य करेल.

६. नागरिकांच्या सनदेची अंमलबजावणी

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण नागरिकांच्या या सनदेची अमलबजावणी दि.१५.११.२००७ पासून करण्यास कटिबद्ध आहे.

सनदेस व्यापक प्रसिध्दी देऊन नागरिकांच्या प्रतिक्रिया/अभिप्राय मागविण्यात येतील. व त्यांच्या सुचनांचा यथोचित आदर करून आवश्यक बदल करण्यात येतील.

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण आपल्या अधिपत्याखालील सेवा कर्तव्यभावनेने व कार्यतत्परतेने उपलब्ध करून देण्याची हमी देत आहे. या सेवा पुरविताना नागरिकांना सौजन्यपूर्वक वागणुक देण्याची जबाबदारी प्राधिकरणातील प्रत्येक अधिकारी/कर्मचा-याची राहिल.

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांची नागरिकांची सनद
परिशिष्ट- १
कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचा-यांचे बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्य पार पाडण्यास होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील प्रकरण क्र ३ च्या कलम ९ (१) मधील तरतुदीनुसार विभाग/कार्यालय प्रमुखांनी त्यांच्या हाताखालील काम करणा-या व त्याला दुय्यम असणा-या अधिक-याकडे अंतिम निर्णय घेणेसाठी सोपविण्यात आलेल्या अधिकाराची यादी व सेवा कलावधी.

अ.क्र.	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कलावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/ कर्मचारी	सेवा विहित कलावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दूरध्वनी क्रमांक आणि कलावधी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	झोपडपट्टीवासीयांच्या सहकारी संस्थांची नाव नोंदणी	३० दिवस	सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
२	संस्थांचे पंजीकरण	६० दिवस	सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
३	झोपडपट्टीवासीयांची पात्रता सक्षम प्राधिक-याकडून प्रमाणित झाल्यावर अपात्र झोपडीधारकांकडून प्राप्त झालेल्या अपील अर्जाची अंतीम सुनावणी झाल्यानंतर निर्णय घेणे.	६० दिवस	सचिव/प्राधिकरण	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
४	विकासकांची आर्थिकक्षमता तपासणे	३० दिवस	वित्त नियंत्रक	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
५	झोपडपट्टीवासीयांच्या वतीने विकासक व वास्तुविशारदांनी सादर केलेल्या झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना मंजूर केल्यानंतर आदेश निर्गमित करणे.	३० दिवस	कार्यकारी अभियंता	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना

६	पुनर्वसन (असल्यास आरक्षण) विक्रीच्या घटकाखालील जमिनीच्या वेगवेगळ्या मालमत्ता पत्रिका तयार करवून घेण्यासाठी भूखंडाचे विभाजन/समिलीकरणाचे प्रस्ताव जिल्हाधिव-यांकडे पाठविणे.	४५ दिवस	नगर भूमापन अधिकारी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
७	योजना पूर्ण झाल्यावर सहकारी संस्थाने मागणी देल्यानंतर लाभार्थींना ओळखपत्रांचे वाटप करणे.	६० दिवस	उपजिल्हाधिकारी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
८	भाडेपट्टा करण्यासाठी जमिनमालकप्राधिक-यांकडे प्रस्ताव तयार करून पाठविणे.	४५ दिवस	नगर भूमापन अधिकारी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना
९	झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्रातील झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनांमध्ये असहभागी झोपडीधारकांना संक्रमण शिबीर दिल्यानंतर झोपडी रिकामी न करणा-या झोपडीधारकांच्या बाबतीत झोपडपट्टी अधिनियम १९७१ चे कलम ३३ व ३८ खाली निष्प्रसनाचे, पाडून टाकण्याचे आदेश काढणे	४५ दिवस	उपजिल्हाधिकारी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण दु.क्र. २६५९१३१४ १ महिना

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांची नागरिकांची सनद
परिशिष्ट- २
कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

अ.क्र.	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा	आवश्यक कामगदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/ कर्मचारी	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा कालावधी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	झोपुयो अंतर्गत प्राप्त होणारे अर्ज निवेदन इत्यादीवर कार्यवाही करणे.	महाराष्ट्र शासकीय कर्मचा-यांचे बदल्याचे विनियमन व शासकीय कर्मचा पार पाडण्यास होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील प्रकरण क्र. ३ च्या क्लम १० (१) मधील तरतुदीस अनुसरून तात्काळ नस्ती एक दिवसात किंवा दुस-या दिवशी आणि तातडीच्या स्वरूपाची नस्ती ४ दिवसात निक्कली काढण्यात येईल. अन्य विभागाशी/कार्यालयाशी संबंधित नसलेल्या नस्तीवर ४५ दिवसांच्या आत व दुस-या विभागाची/कार्यालयाची बाब अंतर्भूत असलेल्या व त्या विभागाचे/कार्यालयाचे अभिप्राय आवश्यक असलेल्या नस्तीवर ३ महिन्यांच्या आत निर्णय घेऊन योग्य कार्यवाही करण्यात येईल.	सचिव/झोपुप्रा वित्त नियंत्रक उपजिल्हाधिकारी उपमुख्य अभियंता विधी सल्लागार लेखा अधिकारी सर्व कार्यकारी अभियंता तहसिलदार सहा. निबंधक (सहकर) नगररचनाकर सर्व सहाय्यक अभियंता प्रशासकीय अधिकारी नगर भुमापन अधिकारी सहा. नगररचनाकर नायब तहसिलदार सर्व दुय्यम अभियंता सहकर अधिकारी श्रेणी-१ सहा.विधी सल्लागार सहकर अधिकारी श्रेणी २ सहा.लेखा अधिकारी सहा.प्रशासकीय अधिकारी वरीष्ठ लिपीक मुख्य लिपीक भुमापक यंत्रिष्ठ लिपिक सर्व लिपीक टंकलेखक	मुख्य कार्यकारी अधिकारी ३० दिवस